

OFFENTLIGE UDGIFTER 21. april 2024

DEBATINDLÆG

Slå bremsen i på stigende erhvervsstøtte

Skrevet af

Sofie Holme Andersen
Cheføkonom

Erhvervsstøtten stiger og stiger, og hidtidige forslag til at sanere støtten har ikke for alvor ændret noget. I stedet bør man indføre et omprioriteringsbidrag, der kan hjælpe med at holde støtten i skak og forhindre systemet i at sande til i gamle prioriteringer.

Kontakt

Cheføkonom

Sofie Holme Andersen

📞 61 27 58 24

✉️ sha@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

Frigast-udvalget er kommet med nogle [gode anbefalinger](#) til, hvordan man kan sanere erhvervsstøtten. Udvalget løser bare ikke det grundlæggende problem med erhvervsstøtte, og systemet risikerer derfor at sande til igen efter nogle år. I stedet burde man underlægge erhvervsstøtten et omprioriteringsbidrag.

” *Generelt ville det være bedst, hvis man kunne undlade at give erhvervsstøtte*

Cheføkonom Sofie Holme Andersen

I den ideelle verden havde man ikke erhvervsstøtte. Støtte til særligt udvalgte områder forvrider konkurrencen mellem brancher og potentielt også mellem indenlandske og udenlandske producenter. Mindre konkurrence giver [mindre velstand](#) og er dårligere for forbrugerne. Så generelt ville det være bedst, hvis man kunne undlade at give erhvervsstøtte.

Alligevel kan der være gode grunde til at give erhvervsstøtte. Der kan være vilkår, som er anderledes i udlandet, og særlige erhverv, som man har gode grunde til at hjælpe. For eksempel i forhold til kritisk infrastruktur eller lignende.

Erhvervsstøtten er i høj grad skruet sammen af lobbyindsatser

Problemet med erhvervsstøttesystemet er, at det over tid sander til. En stor del af det nuværende system bygger ikke på stærke økonomiske rationaler, men er i stedet et resultat af historiske lobbyindsatser. Men selvom man i dag kan have sværere ved at se rationale bag for eksempel forskerskatten, når den primært bruges af den finansielle sektor, så koster det stadig politisk kapital, hvis man vil ændre på ordningerne.

Det er en af grundene til, at selvom saneringen af erhvervsstøtten har været prøvet før, så bruger vi flere penge end nogensinde før på erhvervsstøtte i dag, uden at der nævneværdigt har været fjernet midler.

” *Problemet med erhvervsstøttesystemet er, at det over tid sander til. En stor del af det nuværende system bygger ikke på stærke økonomiske rationaler, men er i stedet et resultat af historiske lobbyindsatser.*

Cheføkonom Sofie Holme Andersen

Naturligvis skal der være noget forudsigelighed i, hvad vi giver erhvervsstøtte til, og hvem der kan forvente at modtage den. Men det er uhensigtsmæssigt, at der bruges så mange penge, som man ikke nødvendigvis ville have prioriteret midler til i dag. Derfor bør vi tænke erhvervsstøtten anderledes.

En løsning kunne være at indføre et omprioriteringsbidrag for erhvervsstøtten. Det kan modvirke, at midlerne til erhvervsstøtte stiger og stiger. Samtidig vil det også betyde, at historiske ordninger bliver ved med at få tilført midler uden en konkret prioritering.

Et omprioriteringsbidrag kan fungere sådan, at støtten gradvist reduceres i fraværet af nye politiske beslutninger. Det kunne være 2 procent om året, ligesom det statslige omprioriteringsbidrag – eller det kunne være højere endnu for at frigøre flere midler i starten. Det bør indrettes sådan, at skattefordele også påvirkes. Det kunne være med en reduktion af skattefordelen på 10 procent hvert femte år.

” *Det er uhensigtsmæssigt, at der bruges så mange penge, som man ikke nødvendigvis ville have prioriteret midler til i dag. Derfor bør vi tænke erhvervsstøtten anderledes.*

Cheføkonom Sofie Holme Andersen

De frigjorte midler gennem omprioriteringsbidraget kan så bruges til at øge andre bevillinger eller indføre nye tiltag. Politikerne ville kunne sætte omprioriteringsbidraget på pause ved en aktiv politisk beslutning, men i så fald ville det være en aktiv stillingtagen til, hvor niveauet burde være – fremfor som nu at bibeholde status quo uden nærmere overvejelse.

Der er også specifikke ordninger, som man burde lægge om, herunder lavere energi- og brændselsafgifter for udvalgte brancher, men grundlæggende bør man lave et nyt system.

Et omprioriteringsbidrag ville både frigøre midler til nye prioriteringer, det ville modvirke stadig stigende støtte, og det ville gøre op med, at historiske ordninger, der ikke længere er prioriterede, får tilført midler.